

II

(Acte fără caracter legislativ)

RECOMANDĂRI

RECOMANDAREA (UE) 2021/402 A COMISIEI

din 4 martie 2021

referitoare la un sprijin activ eficace pentru ocuparea forței de muncă în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19 (EASE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 292,

întrucât:

- (1) Epidemia de COVID-19 și măsurile excepționale care au fost luate pentru a reduce răspândirea virusului și pentru a proteja viețile omenești au cauzat un șoc economic major și prelungit în Uniunea Europeană. În al treilea trimestru al anului 2020, PIB-ul UE a fost cu aproape 4,2 % mai mic decât în același trimestru al anului precedent. A urmat o revenire puternică, dar incompletă, începând cu a doua jumătate a anului 2020, însă se preconizează că noua creștere a cazurilor de infectare va duce la o contracție moderată și va amâna redresarea până în a doua jumătate a anului 2021 ⁽¹⁾.
- (2) Răspunsul în materie de politici la pandemia de COVID-19, atât la nivel național, cât și la nivelul UE, a avut un rol esențial în limitarea impactului socioeconomic al pandemiei. Utilizarea regimurilor de lucru cu program redus și a unor măsuri similare de menținere a locurilor de muncă a contribuit până în prezent la limitarea creșterii șomajului în raport cu scăderea activității economice. La nivelul UE, rata șomajului a crescut cu mai puțin de un punct procentual între primul și al treilea trimestru al anului 2020. Politicile au beneficiat de finanțare flexibilă din fondurile structurale și de investiții europene în cadrul Inițiativelor pentru investiții ca reacție la coronavirus (CRII ⁽²⁾ și CRII Plus ⁽³⁾) și din Instrumentul european de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență (SURE) ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Comisia Europeană (2021): Previțiuni economice europene – iarna anului 2021 (intermediare). *European Economy, Institutional Paper* 144, februarie 2021.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) 2020/460 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 martie 2020 de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013 și (UE) nr. 508/2014 în ceea ce privește anumite măsuri specifice menite să mobilizeze investiții în sistemele de sănătate ale statelor membre și în alte sectoare ale economiilor acestora ca reacție la epidemia de COVID-19 (Inițiativa pentru investiții ca reacție la coronavirus) (JO L 99, 31.3.2020, p. 5).

⁽³⁾ Regulamentul (UE) 2020/558 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 aprilie 2020 de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1301/2013 și (UE) nr. 1303/2013 în ceea ce privește măsuri specifice de asigurare a unei flexibilități excepționale pentru utilizarea fondurilor structurale și de investiții europene ca reacție la epidemia de COVID-19 (JO L 130, 24.4.2020, p. 1).

⁽⁴⁾ Regulamentul (UE) 2020/672 al Consiliului din 19 mai 2020 privind instituirea unui instrument european de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență (SURE) ca urmare a epidemiei de COVID-19 (JO L 159, 20.5.2020, p. 1).

- (3) Privind în perspectivă, schimbările modelelor de consum generate de criză și dubla tranziție verde și digitală, sprijinite de Pactul verde european ⁽⁵⁾ și de Strategia digitală europeană ⁽⁶⁾, vor transforma economiile noastre. Este posibil ca unele sectoare să nu se redreseze complet pentru o perioadă de timp, sau chiar deloc, iar unele întreprinderi se pot confrunta cu dificultăți financiare în urma acestei crize ⁽⁷⁾. Deși Pactul verde european stimulează strategia noastră de creștere și se preconizează că tranziția către o economie mai verde va crea până la 2 milioane de locuri de muncă suplimentare până în 2050 în întreaga UE ⁽⁸⁾, locurile de muncă din anumite sectoare și regiuni vor fi expuse riscului de a fi desființate. Aceste evoluții ar putea duce la o creștere a șomajului pe termen scurt, iar crearea de noi locuri de muncă de calitate poate dura o perioadă de timp, în funcție de perspectivele economice și de disponibilitatea forței de muncă calificate. Creșterea șomajului și a inactivității ar implica o pierdere de competențe, care ar putea avea efecte negative de lungă durată pentru persoanele în cauză și pentru economie în ansamblu. Fără măsuri eficiente de perfecționare și recalificare, șomajul riscă să devină persistent.
- (4) Este foarte probabil ca tinerii să plătească cel mai mare preț în absența unui răspuns politic adecvat. Creșterea ratei șomajului în rândul tinerilor a fost triplă față de rata generală a șomajului între primul și al treilea trimestru al anului 2020 ⁽⁹⁾. O intrare întârziată pe piața forței de muncă ar putea marca această generație timp de mai mulți ani.
- (5) Criza este, de asemenea, susceptibilă să aibă efecte negative asupra situației pe piața muncii a grupurilor care se află într-o poziție dezavantajată sau care sunt subreprezentate pe piața muncii, cum ar fi femeile, lucrătorii în vârstă, persoanele cu un nivel scăzut de calificare, persoanele cu handicap, persoanele care trăiesc în zone rurale și îndepărtate, persoanele LGBTIQ, romii și alte minorități etnice sau rasiale care sunt expuse unui risc sporit de excludere sau discriminare, precum și persoanele care provin din familii de migranți. În mod concret, deși rata medie de ocupare în rândul femeilor în UE este în prezent mai ridicată ca niciodată, multe femei se confruntă în continuare cu obstacole în calea intrării și a rămânării pe piața muncii, iar ratele de ocupare ale acestora ar trebui să fie îmbunătățite ⁽¹⁰⁾.
- (6) Este necesară o abordare strategică la nivelul UE și la nivel național pentru a trece treptat de la măsurile de urgență luate în contextul pandemiei la cele necesare pentru a facilita procesul de realocare a forței de muncă și a capitalului pe parcursul redresării. UE și statele membre ar trebui să acționeze împreună pentru a promova o redresare dinamică, generatoare de locuri de muncă și favorabilă incluziunii și pentru a facilita tranziția verde și digitală pe piața europeană a muncii. Trebuie să se acorde atenție riscurilor pe care le prezintă eliminarea măsurilor de urgență dacă nu este însoțită de introducerea unor noi politici eficiente de sprijinire a lucrătorilor și a întreprinderilor în timpul redresării.
- (7) Este necesar un set coerent de politici active în domeniul pieței forței de muncă, constând în stimulente temporare pentru angajare și tranziție, politici în materie de competențe și servicii îmbunătățite de ocupare a forței de muncă (denumite în continuare „măsuri de sprijin activ eficiente pentru ocuparea forței de muncă” sau „măsuri EASE”), pentru a sprijini tranzițiile de pe piața muncii în contextul redresării și al dublei tranziții, utilizând pe deplin fondurile UE disponibile în acest scop.
- (8) Un sprijin în timp util și bine conceput pentru ocuparea forței de muncă poate aduce beneficii lucrătorilor și întreprinderilor, precum și economiei și societății în general. Dacă sunt sprijiniți în timp util și în mod activ, lucrătorii din sectoarele economice afectate de criză au mai multe șanse să găsească locuri de muncă de calitate în sectoare aflate în expansiune, cum ar fi sectorul verde și cel digital, sau în sectoare cu modele de afaceri inovatoare, dar și în economia socială și în sectoarele care nu dispun de forță de muncă calificată, cum ar fi sectorul sănătății și cel al îngrijirii.
- (9) Stimulentele temporare pentru angajare pot fi eficiente pentru promovarea creării de locuri de muncă de calitate în contextul unei creșteri economice modeste în etapele inițiale ale redresării. Aceste stimulente ar trebui să fie orientate și concepute astfel încât să faciliteze crearea de locuri de muncă și tranzițiile profesionale care nu ar fi avut loc în absența lor. Grupurile țintă pot include populațiile vulnerabile și subreprezentate, inclusiv tinerii care intră pe piața forței de muncă. În special, sprijinirea ucenicilor poate fi eficientă pentru a dezvolta competențele necesare pe piața forței de muncă și pentru a-i ajuta pe tineri să își găsească un loc de muncă. În plus, stimulentele pentru

⁽⁵⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, Pactul verde european, COM(2019) 640 final.

⁽⁶⁾ Comisia Europeană (2020), Strategia UE „Conturarea viitorului digital al Europei”.

⁽⁷⁾ Conform unei analize efectuate de Banca Reglementelor Internaționale, se preconizează o creștere semnificativă a numărului de falimente la nivelul economiilor dezvoltate până la sfârșitul anului 2021. A se vedea: Banerjee, R. Cornelli, G. și E. Zakrajšek (2020) „The outlook for business bankruptcies” BIS Bulletin No 30.

⁽⁸⁾ Comisia Europeană (2019), „Evoluția ocupării forței de muncă și a situației sociale în Europa, 2019”.

⁽⁹⁾ Între primul și al treilea trimestru al anului 2020, rata șomajului în UE în rândul persoanelor cu vârste cuprinse între 15 și 24 de ani a crescut cu 3 puncte procentuale, în timp ce rata globală a șomajului a crescut cu 0,8 puncte procentuale. Sursă: Eurostat.

⁽¹⁰⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor intitulată „O Uniune a egalității: Strategia privind egalitatea de gen 2020-2025”, COM(2020) 152 final.

tranziție, care încurajează angajarea de lucrători expuși riscului de disponibilizare de către noi angajatori, pot contribui la facilitarea acestor tranziții și la creșterea ofertei de competențe în sectoarele aflate în expansiune. Sprijinul pentru antreprenoriat, cu un accent special pe tineri, femei și antreprenorii sociali, poate completa în mod util aceste măsuri, inclusiv sprijinul pentru a face față unora dintre cele mai mari provocări cu care se confruntă IMM-urile, cum ar fi obligațiile de reglementare, plățile întârziate și accesul la finanțare.

- (10) Literatura economică arată că stimulentele pentru angajare pot genera câștiguri medii mai mari în materie de ocupare a forței de muncă decât alte tipuri de politici active pe piața muncii. Alături de programele de formare, acestea au cele mai mari efecte pe termen mediu și lung, deoarece îmbunătățesc capacitatea de inserție profesională și competențele lucrătorilor. Stimulentele pentru angajare și tranziție, combinate cu formarea la locul de muncă, pot fi mai eficiente pentru asigurarea unor competențe relevante pentru piața forței de muncă decât alte tipuri de formare. Riscul ca aceste stimulente să contribuie la locuri de muncă care ar fi fost oricum create poate fi atenuat prin cerințe privind direcționarea, monitorizarea și continuitatea ocupării forței de muncă. În plus, acest risc este mai scăzut într-un context de criză, atunci când este mai probabil ca măsurile în sprijinul angajării și al reconversiei profesionale să aibă un impact pozitiv ⁽¹¹⁾.
- (11) Oportunitățile de perfecționare și recalificare orientate către nevoile pieței forței de muncă pot aduce beneficii tuturor întreprinderilor și lucrătorilor, în special celor disponibilizați sau expuși riscului de disponibilizare în contextul schimbărilor structurale semnificative de pe piețele forței de muncă. Aceste măsuri ar trebui să se bazeze pe informații relevante privind competențele și pe o abordare individualizată, care să garanteze că lucrătorii au acces la drepturi la formare individuală. Alături de parteneriatele dintre părțile interesate din sectorul public și cel privat, cursurile de formare de scurtă durată pot juca un rol important și pot fi certificate prin micro-certIFICATE.
- (12) Politicile eficiente de promovare a tranzițiilor profesionale ar trebui să fie însoțite de servicii de ocupare a forței de muncă performante, cu o capacitate instituțională consolidată și capabile să ofere sprijin personalizat persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, inclusiv printr-o utilizare sporită a instrumentelor digitale.
- (13) Cadrul european pentru ucenicii de calitate și eficiente ⁽¹²⁾ și Cadrul de calitate pentru stagii ⁽¹³⁾ oferă orientări și bune practici care vor deveni și mai relevante în contextul redresării. Întreprinderile mici și mijlocii (IMM-urile) ar trebui să fie sprijinite în mod special pentru a oferi programe de ucenicie, inclusiv prin prime pentru recrutare temporară sau prin reduceri ale costului forței de muncă, după caz.
- (14) Partenerii sociali au un rol esențial de jucat pentru a contribui la o mai bună reconstrucție a economiilor noastre, contribuind în același timp la abordarea, prin dialog, a consecințelor sociale și în materie de ocupare a forței de muncă ale pandemiei și a provocărilor dublei tranziții. Cadrul de calitate al UE pentru anticiparea schimbărilor și restructurare promovează, printre altele, implicarea acestora în operațiunile de restructurare, în anticiparea schimbărilor și în identificarea nevoilor în materie de competențe.
- (15) În contextul restructurărilor întreprinderilor, facilitarea realocării forței de muncă va fi esențială. Directiva (UE) 2019/1023 a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁴⁾ garantează că întreprinderile viabile care se confruntă cu dificultăți financiare au acces la instrumente eficiente de avertizare timpurie și la cadre de restructurare preventivă pentru a-și continua activitatea. Cadrul de calitate al UE pentru anticiparea schimbărilor și restructurare ⁽¹⁵⁾ prezintă bune practici pentru anticiparea necesităților în materie de competențe și formare în procesele de restructurare a întreprinderilor.

⁽¹¹⁾ „ALMP programmes tend to be particularly successful if participants are enrolled in a programme during a downturn and exit the programmes during a period of favourable economic conditions” (Programele din cadrul politicilor active pe piața muncii tind să aibă rezultate bune în special dacă participanții se înscriu în program într-o perioadă de recesiune și îl finalizează într-o perioadă în care condițiile economice sunt favorabile). Card, D., Kluge, J., & Weber, A. (2018). *What works? A meta-analysis of recent active labor market program evaluations*. Journal of the European Economic Association, 16(3), 894-931, p. 34.

⁽¹²⁾ Recomandarea Consiliului din 15 martie 2018 privind un Cadru european pentru ucenicii de calitate și eficiente (JO C 153, 2.5.2018, p. 1).

⁽¹³⁾ Recomandarea Consiliului din 10 martie 2014 privind un cadru de calitate pentru stagii (JO C 88, 27.3.2014, p. 1).

⁽¹⁴⁾ Directiva (UE) 2019/1023 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind cadrele de restructurare preventivă, remiterea de datorie și decăderile, precum și măsurile de sporire a eficienței procedurilor de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie și de modificare a Directivei (UE) 2017/1132 (Directiva privind restructurarea și insolvența) (JO L 172, 26.6.2019, p. 18).

⁽¹⁵⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor intitulată „Cadrul de calitate al UE pentru anticiparea schimbărilor și restructurare”, COM(2013) 882 final.

- (16) Noua strategie industrială pentru Europa ⁽¹⁶⁾ are ca obiectiv construirea unei industrii europene competitive la nivel mondial, neutre din punct de vedere climatic, curate, circulare și digitalizate. Aceasta se axează pe ecosistemele industriale europene, care cuprind toți actorii care își desfășoară activitatea într-un lanț valoric: de la întreprinderi la mediul academic, entități de cercetare, prestatori de servicii și furnizori. Identificarea ecosistemelor poate oferi un cadru util pentru cartografierea nevoilor în materie de competențe.
- (17) În conformitate cu Pilonul european al drepturilor sociale, orice persoană are dreptul la sprijin pentru îmbunătățirea perspectivelor de angajare sau de desfășurare a unei activități independente, inclusiv sprijin pentru căutarea unui loc de muncă și formare profesională, iar condițiile de încadrare în muncă trebuie să respecte criteriile de calitate ⁽¹⁷⁾.
- (18) Promovarea incluziunii necesită asigurarea egalității de șanse în tranzițiile de pe piața muncii, indiferent de sex, rasă sau origine etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală. Adulții slab calificați și persoanele care provin din familii de migranți ar trebui să rămână în centrul atenției. În mod similar, niciun teritoriu nu ar trebui lăsat în urmă, de la orașe mari la zone rurale, de coastă sau îndepărtate din întreaga UE, inclusiv regiunile ultraperiferice.
- (19) Pachetul de sprijin pentru ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor ⁽¹⁸⁾ a fost adoptat având în vedere dificultățile cu care se confruntă tinerii din întreaga UE, pentru a le oferi mijloacele necesare care să contribuie la integrarea stabilă a acestora pe piața forței de muncă. Ca răspuns, statele membre au adoptat două recomandări ale Consiliului pentru a consolida atât Garanția pentru tineret ⁽¹⁹⁾, cât și educația și formarea profesională ⁽²⁰⁾, recomandări care sunt în prezent în curs de implementare.
- (20) Agenda europeană pentru competențe în scopul promovării competitivității durabile, a echității sociale și a rezilienței ⁽²¹⁾ stabilește un plan cuprinzător de sprijinire a dezvoltării unor competențe mai numeroase și mai valoroase pentru a facilita adaptarea la o piață a muncii în schimbare. În plus, Pactul pentru competențe ⁽²²⁾ invită organizațiile publice și private să își unească forțele și să ia măsuri concrete pentru perfecționarea competențelor și recalificare în Europa.
- (21) Pachetele de măsuri EASE vor avea eficacitate maximă dacă vor fi sprijinite de condiții-cadru adecvate, inclusiv instituții moderne ale pieței muncii, de eliminarea obstacolelor din calea investițiilor, a intrării, a creșterii și a ieșirii de pe piață a întreprinderilor, de un sistem eficient de impozite și de prestații sociale, de o administrație publică funcțională, într-un context general de sustenabilitate a finanțelor publice. Implementarea recomandărilor specifice fiecărei țări adoptate de Consiliu în cadrul semestrului european este cu atât mai importantă pentru a promova redresarea economică și a asigura faptul că aceasta are efecte durabile.
- (22) Abordarea provocărilor de pe piața forței de muncă în contextul redresării și al dublei tranziții necesită alocarea unor resurse adecvate pentru finanțarea măsurilor EASE. Ca principiu general, statele membre trebuie să asigure absența dublei finanțări oferite de programele și instrumentele Uniunii. De asemenea, statele membre trebuie să se asigure că aceste măsuri de sprijin sunt concepute astfel încât să respecte normele privind ajutoarele de stat, dacă este cazul.

⁽¹⁶⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor intitulată „O nouă Strategie industrială pentru Europa”, COM(2020) 102 final.

⁽¹⁷⁾ Consiliul Uniunii Europene (2017), Proclamație interinstituțională privind Pilonul european al drepturilor sociale.

⁽¹⁸⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor intitulată „Sprijinirea ocupării forței de muncă în rândul tinerilor: o punte către locuri de muncă pentru generația viitoare”, COM(2020) 276 final.

⁽¹⁹⁾ Recomandarea Consiliului din 30 octombrie 2020 privind „O punte către locuri de muncă – consolidarea Garanției pentru tineret” și de înlocuire a Recomandării Consiliului din 22 aprilie 2013 privind înființarea unei garanții pentru tineret, 2020/C 372/01 (JO C 372, 4.11.2020, p. 1).

⁽²⁰⁾ Recomandarea Consiliului din 24 noiembrie 2020 privind educația și formarea profesională (EFP) pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență, 2020/C 417/01 (JO C 417, 2.12.2020, p. 1).

⁽²¹⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor intitulată „Agenda europeană pentru competențe în scopul promovării competitivității durabile, a echității sociale și a rezilienței”, COM(2020) 274 final.

⁽²²⁾ Comisia Europeană (2020), Pactul pentru competențe.

- (23) Măsurile active pe piața muncii și măsurile care vizează consolidarea capacității serviciilor publice de ocupare a forței de muncă pot fi eligibile pentru sprijin din fondurile structurale, în special Fondul social european Plus (FSE+) ⁽²³⁾ și Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) ⁽²⁴⁾, precum și din Fondul pentru o tranziție justă ⁽²⁵⁾, Fondul european de ajustare la globalizare pentru lucrătorii disponibilizați (FEG) ⁽²⁶⁾, Asistența de redresare pentru coeziune și teritoriile Europei (REACT-EU) ⁽²⁷⁾ și rezerva de ajustare la Brexit ⁽²⁸⁾. Statele membre pot beneficia, de asemenea, de sprijin din partea Instrumentului de sprijin tehnic (IST) ⁽²⁹⁾ pentru conceperea și punerea în aplicare a reformelor în domeniul competențelor și al politicilor active pe piața muncii.
- (24) Măsurile enumerate în prezenta recomandare pentru sprijinirea creării de locuri de muncă și a ocupării forței de muncă, în special cele care abordează provocările identificate în recomandările specifice adresate fiecărei țări, pot fi sprijinite de Mecanismul de redresare și reziliență ca parte a unor pachete coerente de reforme și investiții. Măsurile EASE propuse de statele membre în planurile lor de redresare și reziliență trebuie să respecte criteriile de eligibilitate și de evaluare prevăzute în regulamentul de instituire a mecanismului ⁽³⁰⁾. Ca regulă generală, Mecanismul de redresare și reziliență nu poate finanța cheltuieli recurente, cu excepția cazurilor justificate în mod corespunzător, și poate finanța numai reforme și investiții care au un impact de durată și care determină schimbări structurale la nivelul administrației sau al politicilor relevante. Finanțarea în cadrul mecanismului va fi furnizată numai în urma unei evaluări pozitive de către Comisie a măsurilor individuale propuse de statul membru, a aprobării planurilor de către Consiliu și a atingerii în mod satisfăcător a jaloanelor și a țintelor aferente.
- (25) Concluziile Consiliului privind semestrul european 2021 ⁽³¹⁾ încurajează statele membre să includă în planurile lor de redresare și reziliență reforme și investiții esențiale în domeniile ocupării forței de muncă, politici sociale, asistenței medicale, precum și educației și formării. Orientările Comisiei adresate statelor membre cu privire la planuri ⁽³²⁾ subliniază că acestea ar trebui să reprezinte o oportunitate de a promova un răspuns politic ferm prin sprijinirea unei schimbări la nivelul politicilor de ocupare a forței de muncă de la menținerea locurilor de muncă la crearea de locuri de muncă de calitate și să sprijine tranzițiile profesionale pentru a facilita și a accelera schimbările structurale,

ADOPTĂ PREZENTA RECOMANDARE:

1. Având în vedere provocările de pe piața forței de muncă generate de pandemia de COVID-19, de tranziția în curs de la sectoare aflate în declin la activități economice care au un potențial de creștere mai ridicat și o valoare strategică mai mare în contextul tranziției verzi și al tranziției digitale, precum și de schimbările demografice, statele membre ar trebui să promoveze o redresare generatoare de locuri de muncă, să încurajeze dezvoltarea competențelor și să sprijine persoanele în tranziția către noi locuri de muncă de calitate, în conformitate cu următoarele orientări:

Pachete de politici coerente pentru a sprijini tranzițiile de pe piața forței de muncă

2. Statele membre ar trebui să elaboreze pachete de politici coerente, care să combine măsuri temporare și permanente, pentru a răspunde provocărilor de pe piața forței de muncă generate de pandemie și pentru a asigura reușita tranziției verzi și digitale.

⁽²³⁾ Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul social european Plus (FSE+), COM(2018) 382 final.

⁽²⁴⁾ Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune, COM(2018) 372 final.

⁽²⁵⁾ Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Fondului pentru o tranziție justă, COM(2020) 22 final.

⁽²⁶⁾ Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul european de ajustare la globalizare (FEG), COM(2018) 380 final.

⁽²⁷⁾ Regulamentul (UE) 2020/2221 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 decembrie 2020 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 în ceea ce privește resursele suplimentare și măsurile de implementare cu scopul de a oferi asistență pentru sprijinirea ameliorării efectelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 și al consecințelor sale sociale și pentru pregătirea unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei (REACT-EU) (JO L 437, 28.12.2020, p. 30).

⁽²⁸⁾ Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de înființare a rezervei de ajustare la Brexit, COM(2020) 854 final.

⁽²⁹⁾ Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Instrumentului de sprijin tehnic, COM(2020) 409 final.

⁽³⁰⁾ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

⁽³¹⁾ Concluziile Consiliului privind semestrul european 2021: aspecte sociale și legate de ocuparea forței de muncă ale Strategiei anuale privind creșterea durabilă 2021.

⁽³²⁾ SWD(2021) 12 final, partea 1/2.

3. Aceste pachete de politici ar trebui să conțină cele trei componente dezvoltate în prezenta recomandare: (i) stimulente pentru angajare și tranziție și sprijin pentru antreprenoriat, (ii) oportunități de perfecționare și recalificare și măsuri de sprijin și (iii) sprijin sporit din partea serviciilor de ocupare a forței de muncă pentru tranzițiile profesionale. În continuare, acestea sunt denumite „măsuri EASE”. În mod concret, aceste măsuri ar trebui:
 - să fie completate de punerea în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări adoptate de Consiliu în cadrul semestrului european;
 - să se bazeze pe o cartografiere a nevoilor de competențe și a deficitelor posibile în toate sectoarele și regiunile economice, inclusiv în ecosistemele industriale definite de „Noua strategie industrială pentru Europa”, pentru a le identifica pe cele care au cel mai mare potențial de creare de locuri de muncă de calitate și a facilita tranziția către o economie neutră din punct de vedere climatic, eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor și circulară, în conformitate cu Pactul verde european;
 - să pună un accent specific pe tranziția verde și pe tranziția digitală, pornind pe la provocările și oportunitățile identificate în planurile naționale privind energia și clima, precum și pe grupurile dezavantajate și subreprezentate pe piața muncii, în special pe tineri și femei.
4. Statele membre ar trebui să încurajeze reprezentanții angajatorilor și ai angajaților să anticipeze nevoile de capital uman, inclusiv prin diagnostice comune, sprijin personalizat pentru angajați și parteneriate externe pentru a le oferi sprijin lucrătorilor, în conformitate cu Cadrul de calitate al UE pentru anticiparea schimbărilor și restructurare.
5. Statele membre ar trebui să se bazeze pe dialogul social și să implice partenerii sociali în elaborarea, punerea în aplicare și evaluarea politicilor pe care le concep pentru a face față provocărilor de pe piața forței de muncă generate de criza provocată de pandemia de COVID-19.
 - (i) *Stimulente pentru angajare și tranziție și sprijin pentru antreprenoriat*
6. Statele membre ar trebui să utilizeze stimulente pentru angajare și tranziție pentru a promova crearea de locuri de muncă de calitate și a sprijini capacitatea de inserție profesională a lucrătorilor, însoțind tranzițiile de pe piața muncii de la sectoarele aflate în declin la cele în expansiune, inclusiv în sectorul verde și cel digital. Aceste sisteme ar trebui să fie specifice și temporare, sprijinul fiind eliminat treptat în timp, și să conțină garanții adecvate pentru a asigura faptul că locurile de muncă nou create sunt viabile și sunt menținute după expirarea stimulentei. De regulă, acestea ar trebui să includă, de asemenea, o componentă solidă de formare relevantă pentru piața forței de muncă și să țină seama de dimensiunea regională a nevoilor de pe piața forței de muncă, acolo unde este cazul.
7. Statele membre ar trebui să introducă sau să consolideze sistemele de sprijin pentru ucenicii și stagiile remunerate, în special în microîntreprinderi, în întreprinderile mici și mijlocii și în sectoarele care se confruntă cu deficite deosebite de competențe. Aceste sisteme ar trebui să includă o componentă solidă de formare și să facă obiectul monitorizării și evaluării, oferind o cale către o integrare stabilă pe piața forței de muncă. Sprijinul ar trebui să fie legat de cadrele relevante care promovează calitatea locurilor de muncă, cum ar fi Cadrul european pentru ucenicii de calitate și eficace sau Cadrul de calitate pentru stagii.
8. Pentru a promova antreprenoriatul, statele membre ar trebui să sprijine granturile, împrumuturile și titlurile de capital pentru înființarea de întreprinderi, însoțite de un acces îmbunătățit la protecție socială pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă. Acțiunile ar trebui să combine sprijinul financiar și nefinanciar acordat antreprenorilor, inclusiv celor care se reanșează în afaceri și antreprenorilor potențiali. Ar trebui conceput un sprijin adaptat într-un mod favorabil incluziunii pentru persoanele care provin din grupuri subreprezentate și dezavantajate, precum și pentru proiecte sociale, verzi și digitale.
 - (ii) *Oportunități de perfecționare și recalificare și măsuri de sprijin*
9. Statele membre ar trebui să pună în aplicare strategii cuprinzătoare în materie de competențe pentru diferitele sectoare și ecosisteme economice, sprijinind în acest scop cooperarea dintre întreprinderi, partenerii sociali, instituțiile de educație și formare, serviciile publice de ocupare a forței de muncă și alte părți interesate relevante, în cadrul ecosistemelor industriale și al lanțurilor valorice sau al regiunilor, în conformitate cu Pactul pentru competențe, și facilitând mobilitatea transsectorială și geografică, inclusiv pentru a permite tranziția verde și digitală.

10. Statele membre ar trebui să dezvolte informații actualizate privind piața forței de muncă și competențele, inclusiv la nivel regional, transfrontalier și sectorial, cu scopul de a contribui la programele de educație și formare și de a sprijini serviciile publice de ocupare a forței de muncă. Informațiile privind competențele ar trebui să fie larg accesibile persoanelor fizice și părților interesate relevante.
11. Statele membre ar trebui să se asigure că oferta de educație și formare profesională răspunde nevoilor pieței forței de muncă. În mod concret, programele de educație și formare profesională (EFP) ar trebui să ofere o combinație echilibrată de aptitudini și competențe profesionale și să creeze oportunități de învățare la locul de muncă și de ucenicie, cu accent pe tineri. Cursurile scurte mai bine aliniate la nevoile profesioniștilor aflați în câmpul muncii pot facilita parcursuri de carieră flexibile, inclusiv pentru persoanele mai în vârstă.
12. Statele membre ar trebui să ofere adulților, indiferent de situația lor actuală pe piața muncii, drepturi la formare și orientare profesională de calitate, pentru a răspunde nevoilor lor profesionale viitoare. Cuplarea acestor drepturi cu concedii plătite pentru formare, acolo unde este posibil, poate maximiza potențialul acestora.
13. Statele membre ar trebui să consolideze capacitățile de recunoaștere și validare a învățării și a experienței dobândite în afara programelor formale de educație și formare, pentru a se asigura că lucrătorii își pot comunica competențele potențialilor angajatori, promovând astfel o realocare eficientă a lucrătorilor, în conformitate cu Recomandarea Consiliului din 2012 privind validarea învățării nonformale și informale și cu evaluarea din 2020 a acesteia. În acest context, micro-certIFICATELE pot facilita portabilitatea și recunoașterea rezultatelor învățării dobândite în cadrul cursurilor sau al experiențelor de învățare de scurtă durată.

(iii) Sprijin sporit din partea serviciilor de ocupare a forței de muncă pentru tranzițiile profesionale

14. Statele membre ar trebui să ofere sprijin personalizat persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, incluzând consiliere, orientare și mentorat, evaluarea și validarea competențelor, asistență pentru căutarea unui loc de muncă, sprijin pentru antreprenoriat și orientarea către serviciile sociale atunci când este necesar. O atenție deosebită ar trebui acordată tinerilor, în special celor care intră pe piața forței de muncă, precum și combaterii prejudecăților de gen și a altor forme de discriminare.
15. Statele membre ar trebui să ofere sprijin lucrătorilor afectați de restructurările întreprinderilor, în strânsă cooperare cu întreprinderile, în căutarea de competențe și de forță de muncă suplimentare. Un astfel de sprijin ar putea include parcursuri profesionale personalizate, dotarea personalului cu competențele necesare pentru transferul către alte locuri de muncă din cadrul aceleiași întreprinderi, planuri de reangajare sau formare externă și plasarea personalului disponibilizat în alte întreprinderi, precum și facilitarea mobilității transfrontaliere și promovarea recunoașterii sau a validării competențelor.
16. Statele membre ar trebui să se asigure că serviciile publice de ocupare a forței de muncă dispun de capacitățile operaționale necesare pentru a furniza în mod direct sau pentru a contribui în alt mod la furnizarea diferitelor forme de sprijin menționate mai sus. Ar trebui promovate activitățile de informare ale serviciilor publice de ocupare a forței de muncă, cu un accent special pe șomerii de lungă durată sau pe tinerii inactivi greu accesibili, în cooperare cu serviciile sociale.

Posibilități de finanțare, monitorizare și raportare

17. Statele membre ar trebui să aloce resurse adecvate pentru finanțarea măsurilor EASE, asigurând în același timp absența dublei finanțări a măsurilor din partea programelor și instrumentelor Uniunii. Statele membre ar trebui să se asigure că măsurile de sprijin sunt concepute astfel încât să respecte normele privind ajutoarele de stat, dacă este cazul.
18. Statele membre ar trebui să utilizeze pe deplin sprijinul disponibil la nivelul UE din fondurile structurale, în special Fondul social european Plus (FSE+) și Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul pentru o tranziție justă, Fondul european de ajustare la globalizare (FEG), Asistența de redresare pentru coeziune și teritoriile Europei (REACT-EU), rezerva de ajustare la Brexit și Instrumentul de sprijin tehnic (IST) pentru a concepe și a pune în aplicare măsurile EASE.

19. Statele membre ar trebui să includă măsuri EASE în planurile de redresare și reziliență prezentate Comisiei pentru a beneficia de sprijin din partea Mecanismului de redresare și reziliență. În conformitate cu condițiile prevăzute în cadrul juridic al Mecanismului de redresare și reziliență, eligibilitatea acestor măsuri va depinde, printre alte criterii, de alinierea lor la domeniul de aplicare și la obiectivele mecanismului, de contribuția lor la abordarea provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări adoptate de Consiliu în cadrul semestrului european și de complementaritatea și coordonarea lor cu alte programe și instrumente ale UE, în vederea utilizării depline și optime a sprijinului disponibil.
20. Statele membre ar trebui să monitorizeze și să evalueze măsurile EASE, astfel încât să poată fi elaborate politici și intervenții bazate într-o mai mare măsură pe date concrete, asigurând o utilizare eficientă a resurselor și un randament pozitiv al investițiilor, și să raporteze, prin cadrele existente, cu privire la experiențele și progresele înregistrate în ceea ce privește promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea tranzițiilor profesionale.

Adoptată la Bruxelles, 4 martie 2021.

Pentru Comisie
Nicolas SCHMIT
Membru al Comisiei
